

10. Blixen og islam. Blixen har en lille historie om Josef og Potifars hustru. Men den er slet ikke som vi kender fra Det gamle Testamente. Meningen med Blixens version forstår man først når man vover sig ind i hendes eget labyrintiske bibliotek – til Koranen og til gammel persisk kærlighedsdigtning. Så toner en ny forunderlig historie op, om Yussuf og Zuleika! Den sætter tingene i et helt nyt lys, og i tilgift får vi Blixens nuancerede syn på islam – og på kristendommen. På Davids Samling i København findes flere versioner af den persiske digter Djamis vidunderlige fortælling om Yussuf og Zuleika – med de dejligste illustrationer.

11. Karen Blixens heltinder og Tizians gudinder. “Gid De havde set mig dengang.” Det er de sidste ord i Karen Blixens fortælling “Heloïse”. De siges af titelpersonen med et suk, men også med et glimt i øjet. Meningen er at læseren skal få øjnene op – bl.a. for Tizians Venus og hans eminente brug af farver. Blixens fortællinger handler om mænd og kvinder, deres køn og begær og indbyrdes genvordigheder, men også om modsætningen mellem kærligheden og kunsten at fortælle om den. Karen Blixen er i dag – set på afstand – mere vedkommende end nogensinde, især fordi hendes historier er båret af en ukuelig humor.

12. Avedon-Blixen-Capote. Karen Blixen blev ikke vred, men skuffet og bedrøvet, da hun så sig selv fremkaldt af den berømte amerikanske modofotograf Richard Avedon. Tre Blixen-fotos var med i bogen “Observations” fra 1959 med Avedons billeder og Truman Capotes tekst. Blixen anklagede de to amerikanere for at være *ugenerøse*. Men de tre er fælles om en særlig *besathed*, og det lille mellemværende endte da også i god stil. Filmen *Capote* inddrages i foredraget, som første gang blev holdt på Louisiana i efteråret 2007 i forbindelse med museets Avedon-udstilling.

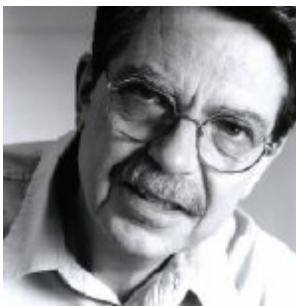
13. Henrik Ibsens Dukkehjem. Gjorde Nora ret i at forlade hus og hjem? Det spørgsmål har været diskuteret siden “Et Dukkehjem” havde premiere på Det kgl. Teater i København i 1879. Og nu omstunder går der næppe en dag, uden at stykket opføres og diskuteres et eller andet sted i verden. Men hvad er egentlig grunden til Dukkehjemmets udødelighed? Hvad var det Ibsen *kunne*? Under foredraget vises klip fra flere forskellige opførelser af Ibsens stykke.

Konferencer, kurser og firmarejser til Firenze med foredrag om byens kunst og kultur; kulturelle og gastronomiske oplevelser i særklasse. Topmoderne konference- og mødelokaler i gammelt kloster.

Kontakt: Ivan Ž. Sørensen

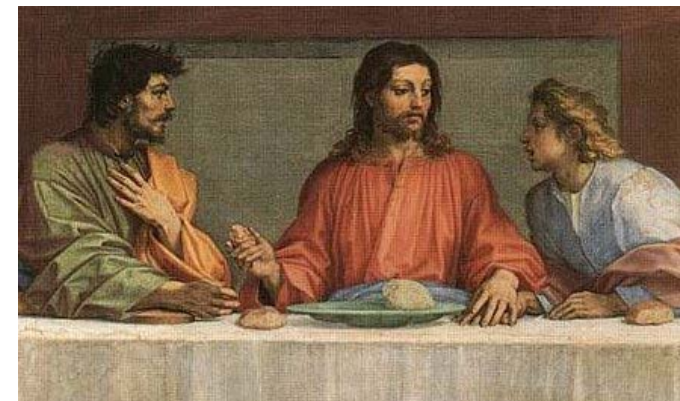
Strandgade 53 st.th., 1401 København K
Tlf: 32 95 13 59, E-mail: ivan@zlebacic.com
Hjemmeside: www.zlebacic.com

Mag.art. og cand.mag. i Dansk og Religion. Gymnasielærer og kulturskribent (bl.a. til Weekendavisen); tidligere dansk lektor ved Firences Universitet og museumsinspektør ved Karen Blixen Museet. Foredrag på virksomheder og i foreninger, på højskoler og gymnasier. Har skrevet bøger om bl.a. Firenze og Karen Blixen. Se: www.zlebacic.com.

Ivan Ž. Sørensen

Foredrag med billeder

Om Firenze

Ifølge Unesco befinder 60% af verdens betydeligste kunstværker sig i Italien; heraf halvdelen i Firenze, f.eks. Andrea del Sartos *Sidste nadver* fra 1525

*Om Karen Blixen,
Søren Kierkegaard,
H.C. Andersen og
Henrik Ibsen*

Storytelling,
tro, kunst og kærlighed

Varighed 60-120 min.; hjælpemidler: power point. Dybde og humor og syn for sagn er de bærende elementer i alle foredrag.

Om Firenze

1. Renæssancen i Firenze-perspektiv.

Man kan, hvad man vil! Dette er kernen i renæssancens nye menneskesyn. Og florentinerne kunne! De ku' bygge kuplen, og de ku' udregne perspektivet, så et billede kom til at ligne virkeligheden. Foredraget er en oplagt forberedelse, inden turen går til Firenze – eller til en almen indføring i alle tiders store kunst og litteratur. Det er formet som en billedtur gennem det nu nedlagte renæssance-voksmuseum med et kig i verdenslitteraturen: Dante, Boccaccio, Machiavelli; på verdenskunsten: Ghirlandaio, Michelangelo, Tizian; og på videnskaben: Leonardo, Galilei, Niels Stensen (som ligger begravet i Firenze, saligkåret 1988).

2. Den sidste nadver i Firenze og omegn.

Jesus omgivet af Peter og Johannes. Og skurken Judas. Og så de andre disciple, som er chokeret over det drama, de er involveret i – for et par tusind år siden; men også på malerier siden hen. Foredraget er et rent billedorgie: før, med og efter Leonardo. Men det er også – via billederne – kulturhistorie: Hvad drak de dengang? Hvad spiste de? Med hvad? Hvordan sad de omkring bordet? Hvad havde de på hovedet? Vi ser den dramatiske situation i et tidsmæssigt stræk fra middelalderen med en enkel bordopdækning til Tintoretto's og Veroneses

gigantiske nadver-parties i 1500-tallets Venezia – med kniv og gaffel. Undervejs inddrager vi bl.a. Monty Python og Dan Brown.

3. Dantes guddommelige komedie. Vi følger Dantes rejse til den hinsides verden: Helvede, Skærsilden og Paradiset. Grundig introduktion til *Den guddommelige Komedie* (i Ole Meyers nye oversættelse) og til Dantes Firenze. Vi møder Dantes venner og fjender – og hans elskede Beatrice. En videre perspektivering i retning af det middelalderlige verdensbillede – inklusive det Limbo, som paven for nylig afskaffede! Og vi diskuterer komediens relevans i vore dage.

4. Madonna, pest og Helvedes pinsler.

Uanset hvor man går i Firenzes gader, så følger Madonna én på vej. Hun troner på freskomalerier på gadehjørner og husgavle i de såkaldte tabernakler. De første af dem stammer fra 1200-tallets kampe mod kætterne, men de fleste er lavet i forbindelse med pestudbrud: den sorte død i 1348 og igen i 1630. Med udgangspunkt i Boccaccios rædselsbeskrivelse i *Decameron* opridses vi den værste katastrofe i Europas historie, og vi ser på befolkningens tilflugt i billeder og legender, især om Skt. Sebastian og Skt. Rochus, og på kirkens skræmmebilleder med Dødens triumf og Helvedes pinsler.

5. H.C. Andersen i Firenze.

Staden Florents er en hel Billedbog, naar man vil blade op i den. Sådan står der i Andersens eventyr "Metalsvinet", der handler om en lille dreng, der får sig en drømmerur på ryggen af en af Firenzes turistattraktioner: Bronzesvinet ved Mercato Nuovo. Vi følger svinet og drengen rundt i 1830'ernes Firenze for at lokalisere og identificere noget af det som de *så* – således at man selv, 200 år efter Andersens fødsel, kan få syn for sagn, finde frem til de kunstværker, der enten er flyttet eller tager sig anderledes ud i vore dage. Men med dette eventyr kommer vi også tæt på kernen i Andersens eget univers, glæden ved Bronzinos små børn – og anfægtelsen ved Tizians nøgne Venus'er på Uffizi'erne. Foredraget er baseret på en udgivelse af "Metalsvinet", bestilt af Firenzes kommune i 2005.

6. Savonarola og Kierkegaard.

Dominikanermunken Savonarola blev brændt på bålet på Firenzes rådhusplads i 1498. Han var en grum prædikant der gjorde op med renæssancens nydelsessyge, han prædikede bod og bedring og fik florentinerne med sig i et bragende opgør mod magtmisbrug og korrupsion i pavekirken. Ikke desto mindre talte han jo på et katolsk fundament. Så hvad kan han have at sige danske Søren Kierkegaard? Jo, da Kierkegaard i slutningen af 1840'erne genoptager sin læsning af Ny Testamente og snart efter påbegynder *sin* kirkekamp, da er Savonarola et af hans forbilleder. Han kalder dominikanermunken for et *sandhedsvidne*, et *blodvidne*, en *martyr*. Og som sådan leder han Kierkegaard på vej mod hans egen selvforståelse og syn på kristendommen. Inkl. en lille disput med Luther. Vi sammenholder de to kombattanter og de 'sandheder', de får sagt i kampens hede.

Om Karen Blixen

7. Storytelling a la Blixen.

Storytelling er blevet et modeord i moderne virksomheders branding. Men hvad er *historiefortælling*, når det ikke drejer sig om erhvervslivet, men om livet selv – og døden og kærligheden? Det er det, Karen Blixens fortællinger handler om – med kærlig hilsen til Sheherazade i *1001 Nats Eventyr*. Blixen sætter sig i en uafsluttet, lystig dialog med Shakespeare og Kierkegaard, Bibelen og Koranen, Michelangelo og Tizian. Hendes *storytelling* er bundet til verdenskulturen, men med kritisk distance.

8. Humor som livsanskuelse. Kierkegaard og Blixen.

"Jeg kunne falde Shakespeare om halsen og kysse Heine, men jeg ville nok falde Kierkegaard for brystet," sagde Blixen engang. Forholdet mellem Kierkegaard og Blixen kan naturligvis belyses ud fra hendes gemytlige dialog med *ham*, hendes lystige (mis)brug af ham i hendes fortællinger og i hendes direkte omtale af ham. Men foredraget vil frem for alt belyse de to forfattere med *humoren* som omdrejningspunkt – den livsanskuelse, som Kierkegaard placerer som et grænseområde mellem det etiske og det religiøse. "Ingen bliver en stor digter i dag," mente Blixen, "uden en sammenhængende livsanskuelse." Foredraget holdes i Søren Kierkegaard Selskabet d. 24. april 2008.

9. Religion a la Blixen. Oh Maria, kunne du ikke bare et øjeblik lukke øjnene og tænke dig at jeg var den Helligånd – siger Josef til sin trolovede (i "Syndfloden over Norderney").

og antyder hermed at han føler sig tilsidesat! *Stedfortrædermotivet* vendes og drejes underfundigt i Blixens fortællinger, og det bliver rigtig problematisk, når det handler om Jesus, der dør for vore synders skyld, påtager sig vores ansvar. Her er vi ved kernen i Blixens kristendomsforståelse – og ved de centrale elementer i hendes egen livsanskuelse: humor, stolthed og værdighed. Karen Blixen kunne diskutere religion seriøst, og hun kunne bruge de religiøse fortællinger spøgefult, ja vel ligefrem blasfemisk. Men altid ud fra Piet Hein-devisen: "Den, som kun tager spøg for spøg og alvor kun alvorligt, han og hun har faktisk fattet begge dele dårligt."

